

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiiu, strada Măceșarilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măceșarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepubliceji nu se inapolează.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la „Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decemvre 1883, a'și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Lupta pentru limbă în senatul imperial austriac.

(Urmare.)

Contele Hohenwarth: Am ăis la prima cetire că această propunere este neoportună; de atunci încoace m'am convins și mai tare despre acest adevăr, pentru că rezolvirea cestiunei de limbă este imposibilă într'un timp când partidele și naționalitățile stau față în față într'o atitudine atât de ostilă. Încât pentru merit, comisiunea încă recunoaște necesitatea limbii germane, însă e un lucru problematic, dacă propunerea minorității a ales calea cea adevărată pentru a asigura limbii germane poziția ce ea o pretinde. Este treaba administrațiunei militare a se îngriji de susținerea unității în armată. Partida din dreapta n'a ăis, că o definițiune a limbii de stat este imposibilă, din contră, noi credem că s'au pus prea multe definițiuni. Dacă ne vom reaminti, că noțiunea despre „limba țerilor“, în anii mai dinainte abia capabilă de o interpretare diferită, după 16 ani de când există legile fundamentale de stat s'a făcut obiect de controversă, și vedând reflexia acestei certe asupra vieții publice întregi: ar fi un lucru ușoratic, ba chiar de grea răspundere, a crea în mod artificial un nou obiect de controversă prin stabilirea unei noțiuni noue despre limba de stat, noțiune nelimitată în nici o parte. (Foarte bine! din dreapta). Definițiunea propusă fiind mancă

și lucrul nefind clarificat, comisiunea trebuie să enunță un „non liquet“ și să respingă propunerea, fiindcă nu poate consimți la o propunere, ale cărei consecuențe sînt necomensurabile. Guvernul nu poate să ghicească un lucru, care casa deputaților însași nu-l cunoaște. (Aplause în dreapta.)

Abstragend dela întrebarea, dacă este oportun a să adresa guvernului o provocare relativ la esecutarea art. de lege 19, într'un moment, când chiar și o simplă amintire a acestui obiect provoacă iritațiuni mari, — trebuie să ăic, că nu avem lipsă de o specială lege despre esecutarea art. 19, pentrucă toate guvernele dela 1867 au esecutat acest articol, fără a avă o asemenea lege. Această părere au împărțit'o senatul imperial și toate dietele provinciale, ba chiar și comisiunea constituțională dela 1867 a respins o asemenea lege de esecutare ca neoportună și imposibilă. Raportorul minorității și-a uitat să citeze un pasagiu din raportul comisiunei constituționale, în care se ăice că nu e lipsă a să aduce o lege de esecutare, pentru că legile de esecutare și ordinațiunile se țin sau de cercul de activitate al corpului legiuitor și al dietelor, sau de atributele administrative ale guvernului și din regatele și țerile austriace se aud diverse dorințe și pretensiuni cu privire la cestiunea de limbă. Dacă raportorul își reamintea acest pasagiu, nu ar vedea lipsa de principiu în modurile diverse ce le a încercat guvernul pentru a rezolvi cestiunea de limbă în țerile diverse ale imperiului. Guvernul s'a conformat pe deplin cu spiritul comisiunei constituționale din 1867. Este o contradicere în atitudinea de atunci și între cea de acum a dlui raportor Sturm. Nu este mirare, dacă presa liberală a reușit a provoca cel puțin la o parte a populațiunei germane nelinise. Trebuie însă să protestez contra acestor alarmări. Nici raportul minorității nu poate constata un singur cas, o unică încercare, de a scoate limba germană din pozițiunea sa istorică. Deci ar fi neoportun, ba chiar periculos a sforța prin lege un lucru care e în deajuns conservat și scutit mai bine de un veac prin legea necesității de stat. Aceasta lege va esista cât va fi Austria. (Aplause din dreapta), adevă că tîmp Austria va fi un stat poliglot, cu diverse naționalități, care au lipsă de un mediu de înțelegere între sine. Deci nu ve precipitați printr'un esces de zel și fiți asigurați, că veți face limbii germane mai bune servite, lăsându-ve de încercarea, de a'i crea în mod artificial o prerogativă, care o are de sine în cursul firesc al lucrurilor. (Aplause vii din dreapta). Pêtruns de această convingere și în interesul limbii mele

materne voui vota pentru propunerea majorității (Aplause vii din dreapta).

Lienbacher: Cele cuprinse în raportul majorității sînt o negare categorică a limbii de stat. Ca german trebuie să protestez și să me declar pentru propunerea minorității. În cât pentru definițiuni ve voui da și eu una: Limba de stat este limba statului. (Rîsete). Limba germană nu e limbă de mijlocire sau de conversațiune, ea e limbă de stat și această calitate a sa a rezultat din desvoltarea istorică a Austriei. Statul trebuie să aibă o limbă, și aceasta trebuie respectată. Nu pot să adoptez decât o propunere care nu neagă limba de stat și care nu transmite esecutarea artic. fundamental 19 din 1867 în competența dietelor provinciale.

Nu-mi luați în nume de rău dacă sînt cam îngrijiat; temerea și grigea au ajuns și în partea negermană la un grad așa de mare. Dându-se acest drept de dispanere în competența dietelor provinciale, nu știu ce s'ar alege din minoritățile germane din Bohemia, Moravia, Silesia, Dalmația, Triest și Kraina. Decât una ca aceasta mai bine me învoiesc cu ordonanțele guvernului, în care am mai multă încredere decât în legislaturile provinciale. O foaie oficioasă a ăis, că pretensiunea de a stabili limba germană ca limbă de stat ar învolva pericolul unui protest energic din partea Ungurilor. Dlor! Ungurii au făcut din limba lor limbă de stat. Ungurii nu se vor mesteca în trebile noastre, nici vor suferi să ne amestecăm noi înt'ale lor.

În urmă me declar pentru votul minorității.

Grocholski: Este un lucru nepolitic din partea Germanilor, când voiesc a'și proclama limba lor ca limbă de stat prin o lege supusă fluctuațiunilor politice. Limba de stat în forma sa actuală se o lăsăm mai bine sub scutul monarhului. (Aplause din dreapta). În urmă oratorul propune să se treacă la ordinea ăilei preste propunerea lui Wurmband din motivul, că valoarea limbii germane pe terenul intereselor comune, în viața publică, în administrațiune nu e contestată de nimenea, întru cât privesce unitatea imperiului.

Dr. Beer se încearcă a dovedi, că Germanii nu cer prerogative noue pentru limba lor, voiesc numai a se asigura contra ordonanțelor ministeriale prin o lege pozitivă. Se provoacă la exemple istorice puntru a face plausibilă părerea, că Germanii n'au avut tendențe de germanizare. (?)

Dr. Rieger: Fără voie iau cuvântul în această cestiune, pentrucă eu nu aștept nici un rezultat dela această desbatere. Antevorbitoriul imediat a ăis, că mulți membri chiar din partida sa s'au opus

FOIȚA.

Reîntoarcerea semințiilor lui Israil în patrie. ¹⁾

de
Vasilie Saftu.

(Cuprinsul: Semințiile robite își deplâng amara lor soarte pe țermurii rîurilor Babilonului; profeții își acată sacrele lor harfe de sălcuile din loc strein; levii nu vreau să cânte cântecele Sionului.²⁾

După 70 de ani de robie, Cir împăratul îi eliberează prin emiterea următorului edict: „Toate împărățiile pămîntului au dat mie Domnul Dumneșeu ceriului, și el a poruncit mie să-i zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudea; cine dintre voi este dintru tot poporul lui? fi-va Dumneșeu cu dînsul și să se suie,³⁾ și să zidească casa Domnului lui Israil, el este Dumneșeu cel din Ierusalim.⁴⁾

Atunci marele arhieru Iosua, fiul lui Iosedech, se duce înaintea tronului, ca să mulțamească lui. Cir în numele concetățenilor sei: Tu ești, ăise el către Cir, despre care au prorocit profeții. Primește mulțamirile credincioșilor tei supuși.⁵⁾

Semințiile părăsesc pămîntul robiei; Zorovavel, fiul lui Salathiel, e conducătorul lor; și întreg poporul, străbătînd deșertul Babilonului strigă: Dumneșeu e bun, mila sa este asupra alesului seu popor: Israil.)

Fiice ale Sionului! Întrerupeți pentru un moment sacrele voastre cântece, și auziți, ce suferințe au avut să îndure părinții vostrii. . . . . suvenirile robiei sînt dulci, cîntate în templele patriei.

Pe țermurii rîurilor Babilonului noi gemeam gîndindu-ne la Ierusalim; plîngeam toată ăiua, ba chiar și noaptea întregă și nu ne puteam mîngăia pentru că patria era de parte. Harfele noastre, acățate de sălcuile de pe lîngă rîu, semănu cu nesce paseri, cari din când în când numai acompaniau suspinele noastre cu suspine și mai jalnice. Babiloniane, sumeț în haina ta de purpură și cu bogata ta tiară, nu pretinde dela noi să cîntăm cântecile Sionului pe pămîntul robiei?

De șapte ăeci de ori a produs primăvara flori și noi nu ne am rēcorit în umbra arborilor Iordanului, și noi n'am auzit cîntecul paserilor lui Segor. ăilele întregi le petreceam aducându-ne aminte de Sion, și acest suvenir era toată bucuria noastră. Nu arareori rostiam numele Ierusalimului. Ce este acest Ierusalim, care-l plîngeți voi totdeauna? ne întrebau tinerele fiice, cari se născuseră în robie. Ierusalimul a fost o cetate puternică între cetățile pămîntului, a fost orașul Mântuitoriului. Încungiurat de ziduri necuceribile, apărat de turnuri grozave, el își ridică pînă în nori falnica sa frunte, asemenea Libanului

acuns în străvechile sale păduri. Templele sale erau de marmură, fumul se ridică totdeauna de pe altarele sale udate cu sînge de jertfă; regii sei aveau palaturi de cedru, și șease ăeci de sentinele veghiau împregiurul tronului lor. Popoarele veniau cu grămada la Ierusalim, ca să aducă ofrandele lor și să înalte rugăciunile lor către Dău. . . . Am păcătuit: zidurile necuceribile, grozavele turnuri, palaturile s'au prefăcut în pulbere; popoarele n'au mai venit la Ierusalim și drumurile sînt în doliu; orașele lui Iuda sînt numai neste pustiuri isolate; Ierusalimul e asemenea unei vėduve amar măchnite, căci și-a perdut pe fi sei. Voi cari treceți, pe lîngă ruinele lui, spuneți mai e oare vre-o durere asemenea acesteia? Earba crește pe ruinele palatului lui David, și șerpele se tărăie împregiurul altarului adevăratului Dumneșeu.

Jerusalime, nu de mult atât de frumos și atât de puternic, cine va fi în stare să te renască în toate farmecile tale? Cine ne va reda sėrbătorile și cîntecile tale? Vai! Noi am aprins mânia divină; păcatul nostru e scris cu fer pe table de diamant, și lacrimile noastre nu-l pot șterge. Sabia Mântuitoriului e scoasă. Când va intra ea oare în teacă?

Babiloane, Babiloane, tu, care puni în lanțuri desarmatele noastre brațe spre a ne transporta de parte de țerile noastre, binecuvîntat fie cel ce-ți va

¹⁾ După Ios. Vict. Le Clerc. ²⁾ Psalm 137 (LYX, 136). ³⁾ Paralipomenon II, 36, 23. ⁴⁾ Esdra I, 1, 2, 3. ⁵⁾ Isaia 45, 1.

la propunerea lui Wurmband, pentru că în starea actuală de lucruri și cu ministerul de acum nu se poate aștepta o rezoluție favorabilă. Dacă ați avut astfel de păreri, pentru ce ați subternut propunerea aceasta? Această propunere a stat bine și frumos un an întreg între acte; deodată, fără veste, lucrul devine foarte pressant și s'a cerut ca propunerea să vină la desbatere. 'Mi-veți concede, că noi avem alte lucruri de rezolvit cu mult mai grave. Tot acest deputat care a stăruit ca această propunere să se pună la ordinea zilei, a subternut o moțiune foarte estensivă prin care vrea să vindece toate relele statului. 'Mi vine a crede, că dlui deputat nu-i prea pasă atâta de rezolvirea moțiunii sale, fiindcă a cerut ca mai întâi să se pună la ordinea zilei propunerea lui Wurmband. Ce au putut să îndemne pe acești domni ca să insiste pentru rezolvirea propunerei lui Wurmband? Se pare că dâșii voiesc a transplanta nelinisia în mijlocul poporului german, pentru a avea un nou mijloc de agitațiune. (Bravo! din dreapta; Oho! din stânga).

Deputatul Tomasciuc vrea să revindece competența de a aduce o lege despre limbă, pentru senatul imperial; dâșul însă comite aici un fel de *petitio principii*; presupunând, că avem un stat unitar cu o legislativă unitară. Dar lucrul nu stă astfel; la noi au delegațiunile, are senatul imperial, au dietele provinciale potestate legislativă; și prelungă aceasta există pentru guvern dreptul de a emite ordinațiuni de executare. Deci nu este corect a dice: 'Fie că avem senat imperial, acesta trebuie să le facă toate.

Este fapt, că limba germană între oare cari împregiurări are oare care valoare și acest fapt e atât de constatat prin forța împregiurărilor, încât abia i-ar trece prin cap unui om cu minte să încerce a altera această stare de lucruri. Și dacă am vrea astăzi să delăturăm limba germană și să proclamăm limba cehică sau polonă ca limbă de stat, aceasta ar fi o imposibilitate absolută chiar pentru forța împregiurărilor. De aci însă se vede apriat că limba germană și are baza sa specială în nealterata stare a lucrurilor, stare, care nu o va putea modifica nici un om, ba nici senatul imperial. Deci a fost lucru zadarnic, când dl Tomasciuc a voit să vâ sparie prin aceea, că panslavistii vor să introducă în vre-o câți-va ani limba boemă sau cea polonă ca limbă de stat.

Dl Lienbacher și-a ușurat definițiunea limbei de stat dîcînd că aceasta este limba statului. Dar limba statului în Austria togma e variată. Noi avem șapte limbi în acest stat, care, dacă voiți, toate sînt limbi de stat. Dacă afirmați, că unitatea statului pretinde absolut, ca să existe numai o unică limbă, și dacă diceți, că așa a fost din vechime, eu ve răspund că nu este adevărat, pentru că Austria există de mult și n'a avut nici odată o limbă unitară. Cele mai însemnate acte de stat au emanat în limba latină, ungară, boemă, cele mai însemnate pacturi se compun în limba franceză și apoi noi mai avem și un imperiu austro-unguresc. Deci dacă statul nu poate să existe fără o limbă de stat, atunci nici imperiul nu poate exista fără o limbă imperială, și ea e că nu avem limbă imperială.

Deci definițiunea atât de simplă a lui Lienbacher nu se potrivește aici. Această definițiune e ca sacul, care se umple după cum vrea proprietariul său. Noul nu ne trebuie acest cuvînt mare, expansiv și ecuvoc. Mi s'a făcut im-

putarea că eu insumi aș fi exprimat dorința de a vedea regulate raporturile de limbă și naționalitate. Întrebarea însă este, cine să le reguleze, și pentru care teritoriu? Lienbacher crede, că această regulare nu se poate încredința dietelor, căci într'un asemenea cas se vor copleși minoritățile germane. Dar sancțiunea Coroanei nu este oare garanție? Va permite Coroana ca rezoluțiunea unei diete, care apasă o naționalitate, să devină lege? În această privință domni din partea germană pot avea în Coroană asemenea încredere ca și noi. Noi însă mîneacă delă acel punct de vedere, că rezolvirea cestiunii de naționalitate nu poate fi posibilă prin maiorisare, ci prin pact liber bilateral între ambele naționalități ale țerei. (Bravo! din dreapta.) Aceasta este dorința mea onestă și sinceră, și-mi voi pune toate puterile, ori și când și la ori ce ecasiune, ca regularea să se facă pe calea aceasta, pentru că ambele naționalități sînt prea tari decât să se dicteze una alteia legi.

Am dîs că noțiunea „limba de stat“ e largă. Dvoastră însă presupuneți ca noi să primim sacul ear cuprinsul lui nil veți aduce Dvoastră în casă. Aci e vorba să se fim precauți, trebuie să scim cu cine avem de lucru. Mărturisesc față cu dl Lienbacher, că nu sînt pe deplin lămurit asupra noțiunii „stat“, pentru că și în știință sînt două opinii în această privință: de o parte opiniunea autonomistilor, cari vîd în stat o instituțiune pentru scutița dreptului atribuindu i numai misiunea a realisa aceea ce poate să încapă în sfera sa, ce se poate realiza prin conlucrare în populațiunea întreagă. Părerea contrară e a crede, că statul înainte de toate are să promoveze fericirea și prosperarea popoarelor sale și se cuprindă în sfera sa tot și toate. Această părere emană deacolo, că mintea sudiților e mărginită, că altfel oamini ar perî în nomol și necurățenie, dacă nu i-ar comanda statul. Prima părere e hotărît cea corectă și adevărată. Dar liberalii, așa precum sînt ei astăzi la noi, pretind omnipotența statului. La dîșii toată puterea se concentrează la masa ministerială. Ministrii firesce sînt responsabili. Firesce câte odată ministrii chivernisesc în mod neresponsabil, când au adevă majoritatea pe partea lor. Masa ministerială e un fel de claviatură. Când joci pe ea se mișcă toți funcționarii administrativi. Un al doilea registru din această claviatură îl joacă gendarmeria și miliția, pentru a da registrului de desubt un accent și mai apăsător. Este lucru caracteristic, că liberalii își află idealul în aceasta procedere. Consecuența acestei procederi însă este, că lor le place ca statul să se amestece în toate, le place socialismul de stat. Este însă lucru firesc că îndată ce se concede statului omnipotența, lucrătorii de loc își trag consecuențele și dîc: Nu este drept ca noue decimii din tot câștigul să se dea capitalului, ear noi lucrători să perim de foame; nu este ecuvabil, ca oamenii, cari lucră mai puțin să mance mai mult, și statul e chemat, a face pe toți oamenii fericiți, deci trebuie să se îngrijească și de soartea noastră. (Va urma).

Revista politică.

Sibiu, 18 Ianuarie 1884.

Cestiunea cea mai ardeătoare, care mult a frământat crerii politicilor noștri, proiectul pentru

căsătoria dintre creștini și everi, se va aduce din nou pe tapet la dietă, însă de astădată numai pentru a-i face ultimele onoruri, ca apoi și ea să treacă în domeniul vecinicii uitări poate pentru totdeauna. Situațiunea o caracterizează foarte potrivit o foaie umoristică din Viena, care altcum înțelege satira, nu ca multe altele.

Această foaie îndreaptă pre părintele acestui proiect de lege să ducă pe fătul în institutul pentru primirea și adăpostirea băiaților cărora nime nu vrea să le fie părinte. O mângăere totuși mai rămâne celor interesați și aceea este împregiurarea, că deși fără nume fătul totuși va crește și recunoascerea paternității se poate esopera la timpuri mai bune.

În senatul imperial din Viena lupta pentru decretarea limbei germane de limbă a imperiului, s'a terminat cu respingerea propunerei contelui Wurmband. Prin aceasta s'a pus capet agitațiunii și s'a trecut la alte lucruri de un folos mai practic pentru imperiu. În fața furtunoasei priveliste din senatul imperial diarele din Budapesta se laudă mult ca și fariseul din biblie: „*Mulfemescuți Doamne că nu sînt și eu ca alții!*“ Guvernamentalul „Nemzet“ relevând luptele pentru limbă din senatul imperial, vine la următoarea concluzie: „Cine se miră observînd, că în Austria germană nu este nici o maioritate, care să decreteze limba germană de limbă de stat, va face bine se nu uite ce avantaj mare este, ca vieața publică a Ungariei nu e turburată de astfel de cestiuni, fiind că pe acest teritoriu al contrastelor naționali mult urgisita direcțiune liberală a fost în stare în cei 17 ani să conserve pentru stat forma care pentru noi are trei însușiri de o neprecalculabilă valoare: formă ce *conservă statul ca stat ungueresc, unitar și constituțional*. Cine privește în vecinătate și vede ce rezultate arată direcțiunea politică contrară, acela își va perde pofta de a provoca și aici asemenea crisa.

Nu mai cât fariseul să nu uite trei lucruri: statul ungueresc cu nimica nu-și va pute justifica asupririle dîlnice aplicate naționalităților fără sfială — căci de milă nici vorbă nu mai poate fi; tot așa stăm și cu unitatea; ear cât pentru constituționalism dacă se va continua neprecugetata sistemă actuală, din atributele constituționalismului numai numele e justificat.

Dela călătoria principelui de coroană al Germaniei la Roma, diarele clericale nu mai înceată cu proclamarea suveranității papale. Inițiativa mai fâțis o a luat acuma partida centrală din parlamentul Germaniei. În fața acestor pretensiuni pășese faurul din mitologia antică cu sdrobitorul de ciocan, sub a cărui loviri s'au turtit aderenții domnului lumesci a papei. Diarul „Nord Allg. Zeitung“ dîce că formarea unei partide politice cu asemenea idei ruginite este un non sens, ca și cum ar fi formarea unei partide protestante, sau a unei partide jidane.

Ministrul de esterne al Rusiei, domnul Giers a ajuns în pace acasă, și după el urmează lunga serie de aprețieri a întrevorbirilor, ce au urmat în Viena și Berlin, la cari ca adnec se adaogă coniecturile diarelor asupra păcii europene. Ce va urma nu se scie, de va urma resboiu de buna seamă el va fi provocat indirect de ferburea internă din Rusia, care tot mai tare ese la iveală.

Partida nihilistilor prin uciderea lui Sudeikin a pășit pe terenul faptelor. Diarele din London aduc sciri positive despre uciderea lui Sudeikin,

face ție toate relele, ce ni le ai făcut tu nou; binecuvîntat fie, cel ce-ți va ascunde zidurile tale în pulbere așa de tare, încât călătorul să nu te mai recunoască.

Și Tu, Ddeul părinților noștri, Tu ai promis lui Avram urmași cu mult mai numeroși decât stelele cerului și nășipul mării. Tu ai promis copiilor sei un imperiu etern: și iată noi ne topim de dureri pe un pământ străin și noi sîntem copii lui Avram! Inimicul a năvălit asupra orașelor noastre ca vîrtejul de flacări mistuitoare, și Babilonianul își bate joc de noi își bate joc de suferințele noastre ne tot întrebă: unde e puternicul Ddeu, Ddeul forței și victoriei, care veghia asupra lui Israil, întocmai cum protegează vulturul din înălțimea cerului puii sei.

Ddeul nostru e în cer! Sioane tresari de bucurie, deși ești ascuns în ruinele tale. Acela care a condus fără pericol pe părinții noștri prin mijlocul valurilor mării Roșie; acela, care a făcut să iasă dintr'o stîncă seacă isvoare de apă vie, nu și-a întors ochii dela poporul său; el și-a adus aminte de zilele lui Avram și a lui Jacov. Scoală-te, principe, care ești ales să redai lui Juda libertatea sa, ești din sinul mamei tale, nascerea ta poartă deja sigilul degetului lui Ddeu.

A sosit oara: cuvintele lui Cir au aflat resunet pe drumurile Babilonului: „Măntuitorul, Ddeul din

ceriu, mi-a dăruit toate țerile pământului; el mi-a poruncit să ridic templul meu în Ierusalimul, ce se află în Judea. Voi toți, sînteți poporul lui. Măntuitorul să fie cu voi; întoarceți-vă în Ierusalim și zidiți casa Măntuitorului.“

Marele arhieru Josua, fiul lui Josedech, păși înaintea tronului spre a mulțami în numele lui Israil: „Tu ești — dîse el către Cir — despre care au prorocit profetii noștri. Măntuitorul e cu tine, el te va duce de mână prin mijlocul luptelor: el va face să se plece popoarele înaintea ta; pe regi îi va pune pe fugă și va rupe porțile de aramă. Noi credincioșii tîi supuși, ne vom ruga pentru mărirea ta.

Ddeul cerului și al pământului va asculta rugăciunile noastre.“

Atunci Israil părăsi pământul strein: Zorovavel, fiul lui Salathiel, era în fruntea semînțiilor.

O dî de fericire! Cât de tare te deosebesci tu de aceea, în care copii sionului, smulși din patria lor și gonîți spre țeara exilaților de un învingător neîmpăcat se întorceau spre a arunca pentru ultima oară ochii asupra căminului părinților lor! Ei au dîiau din depărtare pocnetul templelor doborîte la pământ și a Ierusalimului, ce se prăvălia în abis. Cât de amar plîngeau ei: Cum se amestecau gemetele lor cu vaietele profetului, care dîcea un ul-

tim adio pământului patriei sale! Dîua de necas și suferință a trecut: Noi vom revedea în curînd locul unde a fost odinioară palatul lui David și templul lui Solomon. Vom mai plînge încă pe mormîntul părinților noștri, vom auzi pe țermurii Iordanului sunetul harfelor profetilor; laudele Măntuitorului vor face să răsună câmpurile lui Israil și cedrii Libanului și vor pleca sumețul lor cap.

Cine e aceea, ce înaintează spre noi frumoasă ca și aurora, majestooasă ca soarele, teribilă ca un câmp încărcat cu lance? Ierusalimul ni se pare asemenea unei mirese, încungiurată de pompa ei nujotială. O Ierusalime, arată ne cereasca ta față, lasă să se audă vocea ta, cântă imnele Măntuitorului. Vocea ta e așa de dulce; Fața ta are atâtea farmece....

Sionul se renasce din mijlocul ruinelor sale; Libanul ne a oferit cedrii sei mirositori; templul s'a ridicat pe o sută de stâlpi de aramă; imnele sacre răsună; fumul se înalță totdeauna de pre altarele lui; dar templul lui Solomon nu mai există.

Fiice ale Sionului, începeți de nou cîntecele voastre; lăudați pe Măntuitorul cerului și al pământului, mila sa e asupra lui Israil!

sciri, cari devin cu atât mai verosimile, cu cât au eșit dela nihilisti, și ele varsă tristă lumină asupra situațiunei interne în Rusia.

„Observatoriul“ nostru reflectează și el în Nr. său de eri la comunicatul organului oficial „Budapesti Közlöny“, de care noi, măbniți până în suflet, făcărăm amintire ca de un-ce „Mai nou“ în Nr. nostru din urmă. Decumva „Observatoriul“ în adevăr a cetit atinsul comunicat oficial, va fi trebuit să afe, că acela privește exclusiv biserica noastră gr. or. din Transilvania. Și fiindcă lucrul stă așa, caută să o spunem: că în ce privește arhidieceasa gr. or. transilvană, „Observatoriul“ nu grăiesce adevăr când afirmă, că până acum ajutoriul de stat, sau — după „Observatoriul“ — mila împărătească ori pomană „se împărță prin ordinariatele diecesane sub condițiune, ca fie care să aibă atestat dela administrațiunea politică de conduită politică bună.“ Astfel de atestate până acum nu s'au cerut dela clerul gr. or., poate însă că s'au cerut dela alte cleruri, ori că se vor cere în viitoriu; de acea noi când facem aceasta rectificare, în celelalte nu vrem să stricăm umorul bun al „Observatoriului“, nici digresiunile lui sarcastice până la împăcare și înfrățire. Vor fi având și acestea locul lor.

Correspondențe particulare ale „Telegrafului Roman“.

Dela Chioar, 16 Ianuarie 1884. Onorată redacțiune! Alegerea de protopresbiter este de o însemnătate importantă în biserica noastră, să 'mi fie deci permis a descrie pe scurt marsul și rezultatul alegerii de protopresbiter în tractul cetății de peatră; urmată la 12 Ianuarie a. c. în biserica parohială gr. or. Leschia.

În întreg ținutul acela a făcut mare bucurie, îmbucurătoarea scire că la alegerea de protopresbiter vor fi norocoși de a primi în sinul lor pe un oaspe așa înalt cum au fost comisariul consistorial domnul asessor, Nicolae Cristea, care nu numai pe terenul bisericesc, ci și pe alte căi s'a luptat, și se luptă pentru promovarea interesului poporului român. În 11 a. l. c. nu numai credincioșii bisericei noastre, ci și cei de altă confesiune, asteptau cu neastâmpăr sosirea înaltului oaspe. În comuna Cernesti l'au întâmpinat, clerul și poporul din acest tract, prin o cuvântare rostită de părintele administrator Ioan Șovrea, de aici apoi însoțit de vre o 16 trăsuri s'a dus în comuna Leschia, unde era pus locul de alegere, pe toată calea se aușia frenetice urări de să trăiască, aci apoi earăși de nou l'au întâmpinat, poporul din loc care i-au făcut și o poartă de triumf. Domnul comisariu răspundea la toți cu cuvinte calde, și bine simțite, cari făcea o impresiune plăcută asupra ascultătorilor.

Inceputul s'a făcut prin săvârșirea Sf. liturgii din partea a patru preoți în frunte cu comisariul consistorial dl asessor Nicolae Cristea. Adâncă impresiune a produs asupra alegătorilor întruniți cuvântarea ce a ținut Domnul comisariu pe la sfârșitul serviciului dumnezeesc. După chemarea s. Duch membrii sinodului s'a întrunit pentru a alege o deputațiune, având însărcinarea să invite pe domnul comisariu la deschiderea sinodului electoral, care s'au ținut în biserică, fiind că localul scoalei era prea îngust.

La 11 oare comisariul însoțit de deputațiunea, s'a reîntors la biserică, unde a fost întâmpinat cu însuflețite strigări de să trăiască, acum de nou, prin cuvinte foarte simțite, aduce înaintea alegătorilor momentuositatea lucrului, pentru care sunt întruniți; provocând pe membrii sinodului la cordialitate și frățietate; și ca delăturind toate, să aibă în vedere numai și numai promovarea intereselor bisericei, prin aceste cuvinte declară ședința de deschisă. Verificarea membrilor, alegerea bărbaților de încredere precum și celelalte pregătiri au mers în ordine esemplară și în armonie. Cel mai serbătoresc moment au fost proclamarea de protopresbiter ales aproape cu unanimitate a dlui Ioan Șovrea, care în decurs de 9 ani a ocupat și ocupă și astăzi postul de administrator ppeș al tractului Cetății de peatră. Dintre cei 42 membrii prezenți unul a votat pentru un Pasca necunoscut care 41 membrii și-au întrunit voturile și încrederea în persoana părintelui Ioan Șovrea.

După aceasta s'a ales o comisiune carea avea să cheme pre nou alesul în fața Sinodului, ceea ce s'a și întâmplat. Domnul Șovrea au respuns sinodului că este foarte mișcat în adâncul inimei de ovațiunea ce i se face și promite de a pune toate puterile sale în serviciul scolei și a bisericei. După ce la 2¹/₂ oare era gata cu toate, invitându-i nou alesul la masă ce era pregătită în localul scolei

acolo s'au dus cu toți unde apoi în frunte cu comisariul felicitară de nou pre alesul protopresbiter. Aci apoi sau purtat numeroase toaste în sănătatea comisariului, nou alesului protopop și a altora.

Unul dintre alegători.

Sudeikin.

Despre omorirea șefului poliției secrete din Petropolea am făcut și noi amintire. Spre completarea celor reportate mai reproducem următoarele după Romannl:

Diarul „L'Indépendance roumaine“ publică după diarul „le Paris“ următoarea relațiune:

Locotenentele-colonel Sudeikin; șeful poliției secrete din Petersburg, omorit la 28 Decemvre anul trecut, era cel mai periculos adversar al teroristilor ruși. Născut într-o familie burghesă, era acum cinci ani cu totul necunoscut, afară de familia și de tovarășii sei din regimentul în care servea. Puterea extraordinară ce o exercita în timpul din urmă, era datorită numai tăriei de voință și inteligenței sale puțin comună. În mai puțin de trei ani, simplul oficiar devenise personajul cel mai însemnat al imperiului după Țar, mâna dreaptă și intimul acestuia. Când Alecsandru III — nu pentru teama de el însuși, ci pentru soția și copiii lui — trăi aproape doi ani ca un prizonier de bună voie la Gacina, hotări cu ori-ce preț a se încorona, căci se dăcea în popor că nu numai Alesandru II ci și fiul seu fusese omorit, și că Țarul care trăia la Gacina era un impostor, Sudeikin, care în timpul acesta părăsise armata pentru poliție, garantă nu numai siguranța Țarului la încoronare, ci și completa stirpire a nihilismului. Prin urmare, fu chemat la Petersburg și pus în capul poliției secrete.

Până în acel moment fusese oficiar de gendarmerie la Kiew, unde, la 1878, neliniștea foarte mult pe revoluționari, în unire cu generarele Strelnikov. Nihilistii Ludwig Brandtner (un prusian) și Spiridenco (spândurat supt numele de Antonov) cădură în mâinile lui, precum și Valerian Ossinski și soția sa Sofia Loeschern de Herzfeld. Aceasta din urmă fu de doue-ori scăpată dela moarte prin intervenirea fostei împărătese, dar cei trei oameni fură spândurați, o perdere mare pentru nihilisti. Pentru acest fapt, Strelnikov și Sudeikin fuseseră condamnați la moarte de cătră revoluționari și otărîrea fu executată pentru cel dintâi în toamna anului 1882. Strelnikov, care era capul „Teroarei albe“ și ura pe toți liberalii ca pe nesce inamici pesonali, recomandase deja Țarului Alesandru III pe Sudeikin, atunci în etate de 20 de ani.

Sudeikin abea intră în funcțiune la Petersburg și schimbă cu totul organizarea poliției secrete, isbutind astfel a împedica mai multe comploturi nihiliste pe cari predecesorii lui nule ar fi putut descoperi decât după izbucnirea lor. Încrederea Țarului și-a curții în Sudeikin creștea, mai mulți capi ai revoluționarilor cădură în mâinile lui; el află secretele unora din ei și câștigă în serviciul lui câțiva afiliați ai partidei teroriste.

Nihilistii otărîri a nu turbura încoronarea, pentru a lăsa împăratului ocaziunea de ași descoperi jocul. Pericita urmare a evenimentului fu atribuită lui Sudeikin, și personagele influente încetară dea mai vorbi de reforme. Sudeikin nu se afla aci și sistema lui nu era oare infalibilă?

Această sistemă nu era nouă; ea era aplicată de mai mult timp în Europa, și mai cu samă în Francia. Singurul merit a lui Sudeikin era adresa și energia cu cari o transportase în Rusia.

Planul lui era acesta: A nu aresta nici o dată un om la întâia bănuială, ori cât de compromis ar fi fost el; al supraveghea necurmat, pentru ași găsi amicii și ai prinde pe toți de odată, dând drumul chiar la unii din ei pentru a face noue descoperiri. Astfel lucrase în 1878 la Kiew, unde arestase pe toți revoluționarii bănuți, apoi câte-va zile în urmă liberase pe câți-va din ei, cei mai compromiși și mai puțin prudenți. El îi numea cuurse; revoluționarii însă îi numeau bombe. Pentru a angagia spioni, agenți, și mai-cu seamă agenți provocatori, Sudeikin nu cruța nimic: nici bani nici făgădueli, nici minciuni; el însuși era pretutindeni, scia să inspire încredere chear celor mai rău creșetori, după modul cum el discuta cestiunile în sensul ideilor lor. De și umplea închisorile, juca însă rolul de liberal deschiarat, cu tendințe socialiste; era pentru abuzurile pe cari revoluționarii voeau ale desrădăcina și mergea chear până a conveni că terorismul era iustificat în Rusia, și că acesta era singurul leac pentru relele țării. „N'am nimic de obiectat la omorirea spionilor și gășilor ca Trepov, dăcea el într'o zi, oameni de acest fel nu sunt demni să trăiască.“ Numai pentru împăratul, el arăta cea mai mare venerațiune: al protege era singura sea grije.

Împăratul, repeta el, îi dăsesse de mai multe ori că, dacă liniscea avea să țină, va face reforme și va da o amnestie. În același timp Sudeikin confia intimilor lui că are se nimicească „partida voinței poporului“ și că, în scopul acesta se încearcă a' împinge la o conspirație generală pentru a aresta pe toți vinovații în ajunul executării. El fundase la Geneva un diar, care îndemnă pe față la omor și la revoluțiune. Cu lucrătorii, Sudeikin era democrat, partisan al monarhiei slavo-file și adversar al claselor cultivate. Cu liberalii, era liberal, propagandist cu propagandistii; bun patriot cu toții. Francheța și lealitatea ce areta, și pe cari scia la ocaziune ale însoți de lacrimi, înșelau adesea chiar pe cei cari îl cunoseau bine. El invita tineri și femei a veni să-l vadă la biroul lui, vorbea cu ei, căuta ale smulge secretele și sfârșea prin ale propune să între în serviciul lui. Dacă ei refuzau, îi amenința de a-i denunța ca spioni — și de ordinar amenințarea isbutea.

Adesea și uneltirile sale nu isbuteau. În 1880 era atașat pe lângă un oare-care Piotrowski; el îl arestă și ordonase să fie condus la Petersburg însoțit de doi gendarmi. La o mică stațiune, nu de parte de capitală, cei doi gendarmi și prizonierul lor se coborâră din tren; la o distanță oare-care fură atacați de trei persoane; prizonierul fu scăpat și fugi spre oraș. A doua zi apărea în toate diarele o relațiune despre aceasta afacere, și Sudeikin spera că nihilistii vor primi pe Piotrowski cu brațele deschise. Dar comitetul executiv primise la timp un avertisment și nu întârziase a-l comunica tuturor afiliaților.

Altă dată, Sudeikin propuse unuia din agenții sei provocatori să organizeze un complot în contra vieții lui, pentru a putea astfel să pună mâna pe toți conjurații în momentul executării. El era aproape să-și pună viața în pericol, și de mai multe ori a făcut lucruri de felul acesta.

Sudeikin nu era nici crud nici fanatic. El nu avea de cât o singură pasiune: exercitarea marelui puteri oculte. De altmintrelea, el umbla zile și nopți întregi pe stradele Petersburgului prin ploaie și prin soare, îmbrăcat ca un simplu om din popor, ca un simplu aginte secret. Se dăcea că, fiind îmbrăcat în lucrător, deté de urmele lui Bogdanovici (Cobosev), omul care s'epase mina ce era să facă să sară în aer mica Sadovaia. Adesea călătoria la Moscva, Karkov, Kiev sau Odesea, și fie care din acestea călătorii costa libertatea sau viața la sute de bărbați sau de femei. Această activitate supranaturală nu putea să mai urmeze, și de cât-va timp, revoluționarii otărîseră de a'i pune un capăt. Sudeikin scia aceasta foarte bine, și, vorbind nihilistilor pe cari îi aresta, dăcea ridând că are să fie omorit mai curând sau mai târziu, dar că nu va cruța nimic pentru a fi omorit cât se poate mai târziu. Pentru siguranța lui întrebunța aceleași mijloace ca și adversarii sei; numai intimii lui îi cunoseau adevărata adresă. El lucra ca și ei întrebunțând nume închipuite și facându-se cunoscut prin oare cari semne masonice.

Un astfel de om nu putea să cadă decât sub lovitura unui intim, și nici odată teroristii n'au dat o dovadă mai mare de puterea lor de cât omorind pe omul imperiului cel mai mare după Țar.

„Cu modul acesta, incheie *Stepniak*, revoluțiunea a protestat cu solemnitate în contra sistemii de represalii, care nu poate face nimic în contra mișcării pricinuite de însăși situațiunea țerei. Monarhia rusă trebuie se facă concesiuni sau să se aștepte la reînceperea terorismului politic cu toate urmările lui.“

Varietăți.

* (Avis.) Reuniunea română de cântări din Sibii și va țină *Duminică 22 Ianuarie* (3 Faur) a. c. adunarea sa generală în sala de probe în institutul seminarial din Sibii. Inceputul ședinței la 5 oare după ameași.

Comitetul.

* (Guvernul din România) a comandat construirea a două vase de războiu în Englițera, cu priveghiarea lucrărilor și transportarea lor în țeară a însărcinat pe dl căpitan Corlinschi din flotilă, care a și plecat în această misiune.

* (Dela camera advocațională din loc.) Adunarea generală a camerei advocaționale din Sibii este convocată pe 2 Fevruarie a. c. st. n. 10 oare înainte de ameași. Obiectele de pertractare sunt: raportul anual al secretariului, darea de seamă a cassarului, bugetul pentru anul 1884, propuneri eventuale, și noua alegere a comitetului.

Spre validitatea alegerii se recere, ca cel puțin jumătatea tuturor membrilor să fi votat. Spre a se pute face acestea membrilor esteri li se dă voia a-și trimite voturile în cuvertă, și subscrierea se fie pe cuvertă, spre a pute țină evidența respectivilor.

* Duminecă în 10 Februarie st. n. a. c. se va aranja un bal filantropic în sala „Otelului național” din Blaj intru folosul „fondului pentru ajutorarea studenților miseri în cas de morb”.

Prețul intrării; pentru persoană 1 fl. v. a. pentru familia de trei membrii 2. fl. v. a. pentru familia de preste trei membrii 3 fl. v. a.

Începutul la 7 1/2 oare seara.

Oferte marinimoase se primesc cu mulțămă, se vor cuita pe cale diuaristică și sunt a se adresa la casariul Nicolau Popescu profesor.

* (Esposițiunea internațională de igienă la Londra) în cursul anului 1884, începând dela 1 Mai, se va ținea șese lui în South Kensington în Londra, în localitățile esposițiunii de acum un an de pescărie, o esposițiune internațională sanitară după modelul esposițiunii igienice din 1883 din Berlin. Esposițiunea va avea două secțiuni principale: I. igiena și II. educațiunea.

* (O mor). În pregiurul Vienei se întâmplă lucruri tot mai groasnice. Mai ieri alaltaeri am anunțat omorul unui zaraf și a doi copii ai sei, omor întâmplat seara la 6 oare în una din străzile principale ale Vienei. Am mai spus apoi că un detectiv — sau policist secret cum s'ar dice mai la înțelesul tuturor, s'a aflat mort pe stradă în un suburbiu al Vienei, numit Florisdorf.

Acum avem să înregistrăm tragica soartă a unui detectiv din Florisdorf suburbiu al Vienei, întâmplată în Vinerea trecută. Dimineața la 8 oare eșise de acasă detectivul Bloch, ca să meargă în oficiu. După ce făcu vre-o câți-va pași pe uliță se întâlnește cu un om care trage în el cu revolverul, impușcă de 6 ori până ce bietul om cade mort.

Ucigașul fu prins și dus la poliție, însă nu vrea să spuie cum-l chiamă, de unde e, cine ce, ce a avut cu bietul om. Atăta spune că este pus de o seamă de oameni, cari și-au pus în cap să omoare pe toți câți sunt chemați a ține rândueala în țeară. Acești oameni omoară,ucid ca cei din țeara muscanului, ccri se numesc nihilisti. Aceasta sama de oameni au pus pe gânduri poliția, și acuma s'au trimis câțane, cari se facă rânduială și se păzească pe cetățeni de asemenea urgii.

* (Templul din Jerusalem). Doispredece Yankee (așa numesc Americanii pe Englezi) toți Milioneri avuți s'au aliat între sine a rezidî vestitul templu din Jerusalem și a-l pune în starea, cum era înainte de nimicirea Ierusalimului prin împăratul Tit. Paralele le sînt lor condițiuni laterale. Doi membrii al acestui syndicat au și pornit deja la Jerusalem pentru a face pregătirile necesare pe sama acestei întreprinderi colosale.

* („Nagyszobeni magyar polgári kör.”) Sub numirea aceasta s'a înființat aici în Sibiu o reuniune a cetățenilor maghiari și semimaghiari din orașul

nostru. Scopul acestei reuniuni este nobil. Ea are în vedere promovarea clasei mijlocie, ridicarea forței ei materiale și morale și — după cum se dice — promovarea intereselor cetățenilor din Sibiu fără deosebire de naționalitate.

Acesta este scopul vedit. El este destul de nobil. Cel ascuns este conservarea elementului unguresc în acest oraș, și înmulțirea lui cu toate mijloacele. După cât am înțeles noi, aceasta a și succed în parte, căci cetățenii de toată categoria se întrec a se înrola ca pioneri ai maghiarismului în mijlocul nostru.

Salutăm din inimă această Reuniune și o salutăm cu sinceritate. Năsuința de a se conserva și a promova interesele speciale, trebuie stimată și apreciată. Ea ne aduce folos dublu. Învățăm din exemplul ei a rumpe cu separatismul și antagonismul, ce domnesce ađi între românii din Sibiu, și ne curățim de elementele, cari ca parasite contribuiau la putredirea corpului nostru național; sau unguresc vorbind: „Ritkulunk de tisztulunk”.

În 20 a lunei curg. această Reuniune s'a constituit alegând president pe dl Zăgoni Gábor, notar public, vice-president pe dl Fesztory Lajos, notariu public dl Székely Károly, comp. la comitat, cassariu Rosenblum și econom Gidofalvy Géza.

* (Diaristica Ungariei în anul 1883) a fost după V. U. destul de numeroasă. În anul acesta au apărut în Ungaria 719 diare, dintre cari 481, unguresci; pre 12,704 indiviđi, cari vorbesc unguresc vine un diaru, pe 13,911 germani, cade un diaru nemțesc, 33,782 slavi unul slăvean, și unul românesc cade pre 101,034 români. Dintre cele 719 diare 222 au apărut în capitală și 259 în provincii. Afară de acestea au mai apărut în limba germană 151 de diare contra 136 din anul 1882, în limba slavă 53 ca și în 1882, în limba română 23 contra 21 din 1882 în limba italiană 5 (contra 4) în limba hebraică 2.

* (Un manuscript rar.) Sultanul Turciei a dobândit printr'o procedură ingenioasă, un manuscript de o valoare foarte mare.

Unul din supușii sei ținea dela părinți, cari și acestia aveau dela strămoșii lor, un manuscript aproape unic din Coran, datând de mai bine de cinci veacuri și care la început fusese dăruit de sultanul Mahmud moscheii din sfinta Sofia. El ținea negreșit la densus ca la ochii din cap. De curând un bibliofil îi oferise 150,000 lire. El refuză, otărit să nu cedeze nici odată manuscriptul prețios decât vre unui museu european, care să perpetueze numele donatorului.

Pe acest manuscript Abdul Hamid a pus mână în modul următor:

Acum câteva zile proprietariul acestei curioșități literare era să plece la Londra, când un vamaș

descoperi în bagajele sale faimosul manuscript. Trebuie să se scie că vamașii din Constantinopole nu sînt lipsiți de erudițiune. Vamașul nostru, în adevăr, găsind acest antic esemplar din Coran, ridică brațele la cer și după multe exclamațiuni pline de evlavie, declară că nu va lăsa să iasă din Turcia nesce asemenea moasce ale mohamedanismului. Căletorul protestă în deșert. Vamașul confiscă manuscriptul ca „proprietate a Statului,” și'l trimisă sultanului Abdul Amid, care deveni astfel fericitul seu posesor și care petrece, negreșit, oare plăcute, comparând testul lui cu acel al coranului astăzi în vigoare.

* (Avis!) Pentru a putea cât mai bine și mai ușor înlesni desfacerea produselor diferite ale membrilor societății cooperative din țeară, precum și pentru a pune cât mai încunoscintă despre aceste produse pe consumatori; câți-va inși, membri ei inși a cooperativei, au cređut nemerit a înființa în Galați, centru important de comerț, cu începere dela 1 Ianuarie 1884, un birou de informațiuni, comison și publicitate, a cărua menire este pe de o parte de a se pune în relațiune, cu toți cooperatorii și ale înlesni desfacerea mărfurilor lor în condițiuni cât se poate mai avantajoase, ear pe de alta de a organiza prin diarele din țeară și eventual din streinătate o publicitate cât mai întinsă pentru popularizarea acelor produse ale cooperatoriilor.

(Mijloc de cură.) Tuturor câți sufer de epilepsie, convulsii (sgârciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinale, așa dicitend minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavé. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sînt relativ foarte eține. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Mercuri din 30 Ianuarie 1884.

Brünn: 11 43 7 72 85

Bursa de Viena și Pesta.

Din 29 Ianuarie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.60	121.60
Renta de aur ung. de 4%	89.90	89.85
Renta de aur austriacă	100.40	100.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	140.20	140.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	93.50	93.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	116.50	116.50
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	99.—	98.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	99.50	99.50
Obligațiuni urbariale temeșane de	99.—	99.50
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	100.25	100.—
Argint	—	—
Galbin	5.71	5.63
Napoleon	9.62	9.60
London (pe polița de trei luni)	121.30	121.26

Nr. 380

[656] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante gr. or. Bobelna de clasa a III protopresbiteratul Geoagului I. se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela întâia publicare.

Emolumentele sînt:

Casă parochială cu grădină de legumi, pădure și pășune, dela 126 familii câte o ferdelă a 16 cupe cucuruz sfărmit și stola usuată cari toate computate în bani dau un venit anual de 297 fl. 82 cr. v. a.

Concurenții au de ași substerne cererile conform legilor din vigoare vigoare la oficiul protopresbiteratul gr. or. al tractului Geoagului I. și de sunt preoți se fie proveđute cu documentul despre incuviințarea Preaveneabilului Consistoriu.

Hondol 1 Ianuarie 1884.

Oficiul protopresbiteratul gr. or. al tractului Geoagului I. în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasilii Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 264.

[651] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III Richisdorf în protopresbiteratul Mediașului, se escrie concurs pe basa înaltei ordinațiuni con-

sistoriale ddto 15 Decemvre 1883 Nro. 4543 B.

Emolumentele sînt:

1. Casa parochială cu două încăperi, cuină și pivniță, un șiopron, una șură cu două grajduri, toate în stare bună și coperite cu țigle.

2. 5 Jugăre 1464° pământ arătoriu și fênațe.

3. Dela 40 familii câte o ferdelă de cucuruz sfărmit și dela 6 veduve câte o merță și dela 13 familii neorustici câte 2 zile de lucru.

4. Stolarele usitate în tract.

5. 4 stângini de lemne și virfurile dela aceste.

Doritorii de a ocupa această parochiă, au de ași asterne petițiunile lor instruite conform dispozițiunilor Statutului organic și al regulamentului congresual, la subscrisul oficiul protopresbiteratul în termen de 30 de zile dela publicarea acestui concurs.

Mediaș 31 Decemvre 1883.

Oficiul ppterat al tractului Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial din Richisdorf.

Dionisii Chendi,
admstr. ppresbiteral.

Nr. 455.

[649] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vécantei parochii de clasa a III Costeni protopresbiteratul Solnocului, în sensul ven-

ordin consistorial din 4 August Nr. 2571 B. a. c. se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt.

a) Folosirea porțiunii canonice a 13 jugere 306° pământ arătoriu și 26 jugere 1039° de fânaț.

b) Venitele stolare usitate dela 140 de familii, la olaltă acestea toat computate dau în bani un venit anua de 250 florini v. a.

Doritorii de a competi la acest post să-și astearnă petițiunile lor instruite în sensul statutului organic și al Reg. pentru parochii la acest oficiu protopresbiteratul, până la termenul susindicat în Cupșeni.

Cupseni în 20 Decemvre 1883.

Dela oficiul protopresbiteratul gr. or. al Solnocului.

În conțelegere cu comitetul parochial Samuil Cupșa,
protopresbiter.

Nr. 506.

[648] 3—3

EDICT.

Ioan Ienciu din Nocrichiu protopresbiteratul Agnitei, care după o convețuire scurtă de 7 ani a părăsit pe legiuita lui soție Ana Ilea dela Gijasa superioară dispărind în lume fără a se sci locul ubicațiunii lui, — în sensul părintesei incuviințări consistoriale se provoacă prin aceasta, ca în termen de 3 luni dela publicarea acestui Edict să se infățișează naintea subscrisului for matrimoniale, căci la dincontră se va pertracta și decide

procesul intentat de nevasta lui susnumită și în absența lui.

Nocrichiu în 15 Decemvre 1883.

Scaunul ppterat. gr. or. al Agnitei ca for matrimonial de I instanță.

Gregoriu Maier,
admstr. ppterat.

Nr. 1700: 1882 civ.

[655] 1—3

Publicațiune.

Spre a se decide asupra admistibilității cererei proprietarilor mai mici nobili ca actori din Lemény contra fiscului ca ințepentru de proporționarea dreptului de cărcimărit, se pune zi de pertractare pe 24 Martie, a. c. la 10 oare înainte de ameađi la fața locului în comuna Lemény la care se provoacă cei interesați a se infățișa cu observarea, că primul esemplariu al cererei se poate vedé la tribunalul de aici, al doilea la oficiul comunal din Lemény.

Deș, din ședința tribunalului dela 15 Aprile, 1882.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciuri)

ȘI

BOLNAVI DE NERVI.

Afă ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedé rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviđi vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 3—4